

TÜBİTAK

**TEKNOLOJİ VE YENİLİK DESTEK
PROGRAMLARI BAŞKANLIĞI
(TEYDEB)**

**1801-SANAYİ AR-GE PROJELERİ İÇİN GERİ ÖDEMELİ VE HİBE
DESTEK PROGRAMI**

1833 Sanayi Yenilik Ağ Mekanizması (SAYEM) Yeşil Dönüşüm Çağrısı 2024-2

Bu çağrı duyurusu, 1801-Sanayi Ar-Ge Projeleri İçin Geri Ödemeli ve Hibe Destek Programı Uygulama Esasları çerçevesinde Dünya Bankası Türkiye Yeşil Sanayi Projesi kapsamında yürütülecektir. Çağrıda belirtilmeyen hususlar için 1801-Sanayi Ar-Ge Projeleri İçin Geri Ödemeli ve Hibe Programı Uygulama Esasları ve ilgili diğer TÜBİTAK mevzuatı hükümleri geçerli olacaktır.

1. ÇAĞRI KODU: 1833 SAYEM Yeşil Dönüşüm 2024-2

2. ÇAĞRI BAŞLIĞI: 1833 Sanayi Yenilik Ağ Mekanizması (SAYEM) Yeşil Dönüşüm Çağrısı 2024-2

3. ÖN BİLGİ VE ÇAĞRI GEREKÇESİ:

Özel sektör, üniversite ve kamu iş birliğiyle yenilik platformları oluşturularak, sanayi kesimine yönelik üst politika belgelerinin hedefleri olan katma değeri yüksek ürün veya ürün grubu geliştirilmesi amacıyla bir teknoloji ekosistemi olan Sanayi Yenilik Ağ Mekanizması (SAYEM) tasarlanmıştır. Oluşturulan SAYEM platformları ile Türkiye'nin Ar-Ge kaynaklarının etkin kullanımı sağlanarak cari açığın azaltılması hedeflenmektedir.

Avrupa Birliği, Avrupa Yeşil Mutabakatı (AYM) kapsamında, sera gazı emisyonlarını, 2030'a kadar asgaride %55 oranında azaltmayı ve 2050'ye kadar da net olarak sıfırlayarak, iklim-nötr bir yapıya kavuşmayı hedeflemektedir. Avrupa Yeşil Mutabakatı ile AB politikalarında öngörülen kapsamlı değişikliklerin yanı sıra, uluslararası ekonomi ve ticarete meydana gelen dönüşüm karşısında, ülkemiz kalkınma hedefleriyle uyumlu bir şekilde sürdürülebilir, kaynak-etkin ve yeşil bir ekonomiye geçişi destekleyecek dönüşümün sağlanması, Türkiye'nin 1980 sonrası ihracata dayalı büyüme stratejisi ile küresel ekonomiyle sağladığı bütünleşmenin korunması bakımından büyük önem arz etmektedir. Bu çerçevede 15 Temmuz 2021 tarihinde Yeşil Mutabakat Eylem Planına yönelik olarak 2021/15 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi yayınlanmıştır.

Eylem Planınının 2.1.9. maddesinde “Sanayinin yeşil ve dögüsel ekonomiye geçişine ve emisyon azaltımına katkıda bulunacak faaliyetlerde/projelerde mümkün olduğunca uluslararası finansman kaynaklarının ve IPA fonlarının kullanımı” eyleminin sorumluluğu Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına verilmiştir. Bu kapsamda koordinatörlüğünü Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın yürüttüğü Dünya Bankası Türkiye Yeşil Sanayi Projesinin Ar-Ge bileşenlerinin yürütülmesinden sorumlu kuruluş olarak TÜBİTAK da projede ortak olarak yer almaktadır. Dünya Bankası Türkiye Yeşil Sanayi Projesinin hedefleriyle SAYEM Yeşil Dönüşüm çağrısının hedeflerinin uyumlu olduğu değerlendirilmiştir. Bu nedenle kaynakların verimli ve etkin kullanılması açısından bu çağrıda öncelikli olarak Dünya Bankası projesi kapsamında TÜBİTAK'a tahsis edilen bütçe kullanılacaktır. Ancak ihtiyaç olması halinde TÜBİTAK bütçesi de kullanılacaktır.

Artan sayıda uluslararası firma ve yatırımcının da yeşil dönüşüm yol haritalarını belirleyerek, düşük karbonlu, yeşil ekonomiye geçişe ivme kazandırmayı hedefledikleri görülmektedir. Bu girişimler arasında, Birleşmiş Milletler çatısı altında bugüne kadar 1397 firma ve 74 yatırımcının katılım sağladığı Sıfır Emisyon Yarışı¹ ve 280 firmanın taraf olduğu RE1002 (Yenilenebilir Enerji 100)² yer almaktadır.

Tüm bu gelişmeler ışığında, Türkiye ekonomi ve sanayisinin yeşil dönüşümü; kapsayıcı ve sürdürülebilir bir büyümenin tesis edilmesinin yanı sıra, ülkemizin AB başta olmak üzere, üçüncü ülkelere ihracatında rekabetçiliğinin korunması ve güçlendirilmesi için elzem görülmektedir. Bu alanda, atılacak adımlar aynı zamanda ülkemizin küresel değer zincirlerine entegrasyonunun geliştirilmesi ve uluslararası yatırımlardan alacağı payın artırılması bakımından da önem teşkil etmektedir.

¹ Race to Zero Campaign, <https://unfccc.int/climate-action/race-to-zero-campaign#eq-4>

² RE100, <https://www.there100.org/>

SAYEM çağrısı ile Yeşil Mutabakat kapsamında belirlenen hedeflere katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Bu çağrıda; özel sektör öncülüğünde, üniversite ve kamu iş birliğiyle ihtisaslaşmış bir Ar-Ge ve Yenilik Platformunun oluşturulması, bu platform aracılığıyla Ürünleştirme Yol Haritalarının (ÜYH) oluşturulması ve bu ÜYH çerçevesinde yeşil dönüşüme yönelik ürün veya ürün grubu geliştirilmesine yönelik Ürünleştirme Programları (ÜPG) desteklenecektir.

ÜYH kapsamında hedeflenen ürün veya ürün grubunun geliştirilmesi amacı ile platformdaki kuruluşların birlikte yürütecekleri Ürünleştirme Projeleri (ÜP) ile birlikte iş yapma yetenekleri geliştirilecek ve Ar-Ge destekleri için ayrılan kaynakların daha etkin kullanımını sağlanacaktır.

4. ÇAĞRININ HEDEFLERİ:

Bu Çağrı kapsamında sunulacak Ürünleştirme Programları çerçevesinde aşağıda belirtilen faaliyetlerin gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir:

- ÜYH kapsamında platform tarafından geliştirilecek ürün veya ürün gruplarının veya bilgi yoğun hizmetlerinin tanımlanması ve <https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/21566/db-yesil-ar-ge-ve-yenilik-konu-basliklari-v7.pdf> bağlantı adresinde yer alan Türkiye Yeşil Sanayi Projesi kapsamındaki Ar-Ge ve Yenilik Konuları ile gerekçelendirilerek eşleştirilmesi,
- Platformun fikri mülkiyet portföyünün gözden geçirilmesi ve gereksinim duyulan patentli teknolojilerin 1702 – Patent Tabanlı Teknoloji Transferi Çağrılarını çerçevesindeki projeler ile edinilmesine yönelik çalışmaların yapılması,
- Ürün veya ürün grubu geliştirilebilmesi için gerekli süreçler, platformun yönetim modelinin belirlenmesi, ÜYH'nin oluşturulması, risk analizi çalışmalarının yapılması,
- Ürünleştirme Programı (ÜPG) kapsamında yürütülecek ÜP'lerde farklı ya da benzer teknoloji alanlarında faaliyet gösteren özel sektör, üniversite ya da kamu kuruluşlarının uzmanlıkları bulunan alanlardaki bilgi birikimlerinin artırılması,
- Elde edilen bu bilgi birikiminin ÜPG'de hedeflenen ürün veya ürün grubunun müşteri beklentileri ile iş birliği içinde Teknoloji Hazırlık Seviyesi (THS) 9'a ulaştırılması ve başarılı bir şekilde ticarileşmesi,
- Birlikte ürün geliştirme ve iş yapma kültürünün artırılması,
- Ürünleştirme Programı Ortak Kuruluşları (ÜPOK) arasında etkin iş birliği ağının ihtiyaçlar kapsamında geliştirilmesi,
- Oluşturulan platformun uzun vadede yeni iş birlikleri oluşturabilmesi ve sürdürülebilir olması

5. BEKLENEN ETKİ:

Bu Çağrı kapsamında özel sektör öncülüğünde oluşturulan Ürünleştirme Programı Ortakları arasında etkin bir iş birliği ve birlikte ürün geliştirme çalışmaları sonucu beklenen etkiler şu şekildedir:

- ÜYH'deki ürünün veya ürün gruplarının müşteri beklentileri ile iş birliği içinde ticarileşmesi ve ülkemize ekonomik katkı sağlaması,

- Geliştirilen ürün veya ürün grubu ile yüksek katma değerli ürün ihracatının artırılması ve ithalat bağımlılığının azaltılması,
- Yeşil Mutabakat ile belirlenen hedefler doğrultusunda ülkemizin AB başta olmak üzere diğer ülkelere ihracatında rekabetçiliğinin korunması ve güçlendirilmesi,
- Özel sektör, üniversite ve kamu kuruluşlarının birlikte iş yapma kültürünün gelişmesi ve bu sayede uluslararası iş birliği ağlarına katılma potansiyelinin artırılması,
- Geliştirilen SAYEM platformları aracılığıyla uluslararası pazarlara erişimin artırılması,
- Cari açığın düşürülmesi.

SAYEM platformlarında gerçekleştirilmesi planlanan ÜP'lerin uluslararası işbirliklerine taşınması beklenmektedir. 1509 - Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı veya 1071 - Uluslararası Araştırma Fonlarından Yararlanma Kapasitesinin ve Uluslararası Ar-Ge İşbirliklerine Katılımın Arttırılmasına Yönelik Destek Programı, Ufuk Avrupa gibi uluslararası destek programlarına SAYEM platform ortakları tarafından SAYEM konusu ile ilgili başvuru gerçekleştirilmiş olması halinde ilgili uluslararası projenin değerlendirme ve izleme sürecinde bu husus göz önünde bulundurulacaktır.

Ürünleştirme programı kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetlerin yeşil dönüşüme katkı sağlaması (düşük karbon emisyonu, verimlilik, elektrik, su tasarrufu, geri dönüşüm vb) öncelikli olarak beklenecektir. Faaliyetlerin yaratacağı toplumsal etkinin sosyal, ekolojik, kültürel, ekonomik vb. boyutları da dahil olacak şekilde analizine ilişkin çalışmalar planlanması, toplumu nasıl dönüştüreceği, toplumun bilgi ve teknoloji geliştirme sürecine nasıl dahil edileceği hususlarında katkı sağlanması beklenmektedir.

Platformlar özelinde web sayfaları oluşturulması yolu ile faaliyet ve çıktılarının yaygınlaştırılması ve platformların gelişmesine katkı sağlanması beklenmektedir.

6. FİKRİ VE SİNAİ MÜLKİYET HAKLARI:

Programın yürütülmesinde görev alan kurum/kuruluşlar, ayrıca kuruluşlar ile ÜPG'de görevli kişiler arasındaki fikri ve sınai ürünler üzerindeki hak sahipliği, kurum, kuruluş ve kişiler arasında ilgili mevzuat doğrultusunda yapacakları fikri ve sinai mülkiyet haklarına ilişkin sözleşme ile belirlenir.

7. ÇAĞRI KAPSAMI/KONUSU:

Türkiye Yeşil Sanayi Projesi kapsamındaki Ar-Ge ve Yenilik Konuları (https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/21566/db-yesil-ar-ge_ve_yenilik_konu_basliklari-v7.pdf) çağrı kapsamındadır.

8. TANIMLAR:

Çağrıya özgü tanımlar aşağıda verilmiştir. Burada geçmeyen tanımlar için 1801-Sanayi Ar-Ge Projeleri İçin Geri Ödemeli ve Hibe Destek Programı Uygulama Esaslarındaki tanımlar geçerli olacaktır.

Çevresel ve Sosyal Risk Yönetimi Beyan Formu: Çevre, toplum ve sürdürülebilir kalkınmaya katkılar açısından çevresel ve sosyal yönetim yaklaşımı kapsamında genel gereksinimleri ve prosedürleri inceleyen temel belgeyi,

Deprem Bölgesindeki KOBİ: Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerindeki KOBİ'leri,

Deprem Bölgesindeki Kuruluş: Platformda yer alan ve Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye veya Şanlıurfa illerinde bulunan KOBİ veya büyük ölçekli sermaye şirketlerini,

Ekonomik Fizibilite Raporu: Ürünleştirme Programı başvurusunun ekinde sunulan ve hedeflenen ürün/ürün grubunun teknik fizibilitesini, pazar araştırmasını, katma değer, verimlilik ve rekabet gücü açısından beklenen etkisini, üretim, satış ve pazarlama stratejilerini, varsa ilave yatırım planını, yıllara göre satış hedeflerini ve karlılık projeksiyonu gibi bilgileri içeren dokümanı,

Geri Ödemeli Destek: Kuruluşlardan ÜPG bitiminden sonra tahsil edilmek üzere verilen desteği,

Grup Yürütme Kurulu (GYK): Grup faaliyetleri ile ilgili konularda görüş, öneri ve karar veren Kurulu,

İşbirliği Sözleşmesi: TÜBİTAK tarafından belirlenmiş olan formatta hazırlanan, Ürünleştirme Programı Yürütücü Kuruluş (ÜPYK) ve ÜPOK'lar tarafından imzalanan, (başvuru ekinde imzalı olması zorunlu olmayan, kabul edilen programlar için sözleşme imzalanana kadar iletilmesi gereken); ÜPG'nin tarifi, tarafların sorumlulukları, fikri hakların paylaşımı ve hukuki uyuşmazlıkların çözümü gibi konularda, bu Uygulama Esasları ve bağlı mevzuatta düzenlenmeyen hususlara ilişkin hükümleri belirleyen sözleşmeyi,

Kabul edilen bütçe: ÜPG için önerilen bütçenin değerlendirilmesi neticesinde destek kapsamına alınan toplam tutarı,

Kurum: 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu kapsamında yer alan yükseköğretim kurumları ile vakıf üniversiteleri, eğitim ve araştırma hastaneleri, ilgili mevzuatında Ar-Ge yapmakla görevlendirilmiş kamu araştırma merkez ve enstitüleri ve 6550 sayılı kanun kapsamında yeterlik almış araştırma altyapılarını,

Kuruluş: Sektör ve büyüklüğüne bakılmaksızın firma düzeyinde katma değer yaratan, Türkiye'de yerleşik sermaye şirketlerini,

Platform: Birden fazla ürünleştirme projesi içeren kurum ve kuruluşlardan oluşturulan iş birliği ağını,

Spin-off: Ana kuruluştan yeni iş modeli ile ayrılarak oluşan bağımsız kuruluşu,

Teknoloji Hazırlık Seviyesi (THS)³: Geliştirilmekte olan bir teknolojinin olgunluk ve kullanılabilirlik seviyesini ölçmek amacıyla kullanılan endeksi,

³ THS soru setine ve tanıtım dokümanlarına linkten ulaşılabilir, <https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/21566/tubitak-ths-soru-setleri.xlsx> .

Uygulama Esasları: 1801-Sanayi Ar-Ge projeleri İçin Geri Ödemeli ve Hibe Destek Programı Uygulama Esaslarını

Ürünleştirme Programı (ÜPG): ÜYH'deki ÜP'lerin tümünü içeren ana başvuruyu,

Ürünleştirme Programı Ortak Kuruluş (ÜPOK): ÜPG yürütücüsü dışında ortak olarak başvuran kurum/kuruluşları,

Ürünleştirme Programı Süresi: ÜPG'de yer alan ÜP'lerin toplam süresini (en fazla 36 ay),

Ürünleştirme Programı Yürütücü Kuruluş (ÜPYK): Ürünleştirme programının yürütülmesinden sorumlu ve platformu temsil eden muhatap kuruluşu,

Ürünleştirme Projesi (ÜP): Ürünleştirme programında yer alan her bir projeyi,

Ürünleştirme Projesi Detay Dokümanı (ÜPDD): TÜBİTAK tarafından verilen formata uygun olarak hazırlanan ve her bir ÜP'ye ait bilgilerin detaylı olarak sunulduğu dokümanı,

Ürünleştirme Yol Haritası Yönetimi Projesi (ÜYHY): Platformun sunacağı proje kümesinin ilk projesi olarak sunulan, ürünleştirme yol haritasını, FSMH paylaşımını ve yönetimini içeren ve TÜBİTAK tarafından verilen formata uygun hazırlanan dokümanı,

Ürünleştirme Yol Haritası (ÜYH): Hedeflenen ürünün/ürün grubunun geliştirilmesi süreçlerini kapsayan, tüm ÜP'lere ait ara ve nihai çıktılarını/ürünlerin birbirleri ile olan etkileşimini zaman entegrasyonu içinde gösteren planlamayı

ifade eder.

9. ÇAĞRI BÜTÇESİ

Çağrı bütçesi üst sınırı 1.500.000.000 TL (bir milyar beş yüz milyon Türk Lirası) olacaktır.

10. ÜRÜNLEŞTİRME PROGRAMI BÜTÇESİ ÜST SINIRI⁴:

Platformlar için ÜPG toplam bütçesi üst sınırı 300.000.000 TL (üç yüz milyon Türk Lirası) olacaktır. Ayrıca konsorsiyum ortakları bütçelerini aşağıda belirtilen üst limitler çerçevesinde hazırlamalıdır.⁵ Bütçe üst sınırına kurumlardaki Proje Teşvik İkramiyesi ve Kurum Hissesi dahil değildir.

KOBİ ölçeğinde firma: 15 milyon TL

Büyük ölçekli firma: 60 milyon TL

Kurumlar: 10 milyon TL

11. ÜRÜNLEŞTİRME PROGRAMI SÜRESİ ÜST SINIRI:

ÜPG süresi (ek süre dahil) en fazla 36 aydır.

⁴ Proje destek süresince proje bütçe üst limitleri Dünya Bankası tarafından belirlenen üst limitlere kadar artırılabilir.

⁵ Proje başvuru tarihindeki kuruluş ölçeği dikkate alınır.

12. PROJE ÖZEL HESABI VE ÖDEMELER:

Kuruluş tarafından Uygulama Esaslarına uygun olarak, ÜPG kapsamında sağlanan desteğin ve ön ödemenin aktarılacağı ve geri ödemelerin yapılacağı bir proje özel hesabı açılacaktır.

ÜPG kapsamında yapılacak ödemelerin Uygulama Esaslarında belirtildiği şekilde proje özel hesabından yapılması esastır. Ancak, kuruluşun proje özel hesabı dışındaki diğer banka hesabından proje kapsamındaki harcama ve giderlere karşılık yaptığı ödemeler için proje özel hesabından kuruluşun diğer banka hesabına gerekli açıklamaları yaparak virman yapılması proje özel hesabından yapılan ödeme olarak kabul edilir. Virman işleminin en geç mali müşavir rapor tarihine kadar yapılması gerekir. Kasadan yapılan ödemeler desteklenmez.

Kuruluş öz kaynak katkısını ve Katma Değer Vergisini proje özel hesabına aktararak harcamaların tamamını proje özel hesabından da yapabilir.

ÜPG destek sürecinde nitelik ve nicelik değişiklikleri olması durumunda kuruluş tarafından yukarıda belirtilen kapsamda ödemesi yapılarak TÜBİTAK'a beyan edilebilir. Bu tür değişiklikler TÜBİTAK tarafından değerlendirildikten sonra uygun bulunması halinde destek kapsamına alınabilir. Kuruluşun kendi öz kaynakları ile yaptığı bu tür harcama ve giderlerin TÜBİTAK tarafından uygun görülmemesi durumunda TÜBİTAK'ın herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

Kuruluş tarafından proje özel hesabına ilişkin IBAN değişiklik talebi kabul edilmez.

13. DESTEKLENEN VE DESTEKLENMEYEN GİDER KALEMLERİ:

13.1 Desteklenen Giderler:

ÜPG kapsamında desteklenen giderler aşağıda belirtilmiştir.

- a) Personel giderleri (Ürünleştirme Yol Haritası Yönetimi Projesinde sadece yürütücü kuruluşa (ÜPYK) ait personel gideri desteklenir. Ayrıca bkz. 13.2.b)
- b) Seyahat giderleri
- c) Danışmanlık giderleri (Ayrıca bkz. 13.2.a) (Yalnızca sermaye şirketleri için)
- ç) Hizmet alımı giderleri (Ayrıca bkz. 13.2.a)
 - CE, kalite belgelendirme ve sertifikasyon giderleri desteklenebilir.
 - Sermaye şirketlerinin ekonomik fizibilite raporu hazırlanması için hizmet alması ve raporunu da başvuru ekinde sunması durumunda söz konusu gider Yönetim Kurulu tarafından belirlenen tutar kadar desteklenir.
 - Platform yönetimine ilişkin tanıtım ve organizasyon faaliyetleri kapsamındaki giderler, Ürünleştirme Yol Haritası Yönetimi Projesi kapsamında desteklenebilecektir.
 - Lisanslanan patentli teknolojilerin olgunlaştırılması ve bu teknolojilerin yeni ürün ve süreçlere dönüştürülmesi ile ilgili faaliyetler bu çağrı kapsamındadır. Kuruluşların üniversite, araştırma kurumu, teknoloji

geliştirme bölgesi şirketi gibi teknoloji sağlayıcılara ödeyecekleri lisans ya da devir bedelleri 1702-Patent Tabanlı Teknoloji Transferi Destekleme Çağrısı kapsamında ayrıca desteklenebilecektir.

- ÜPG kapsamında satın alımı gerçekleştirilen her bir alet/teçhizat taşıma, kullanım vb risklere karşı ÜPG süresince sigortalanmalıdır. Bu sigorta gideri hizmet alımı kapsamında ÜPG bütçesine dahil edilebilir.

d) Alet, teçhizat, yazılım, yayın alım giderleri

e) Malzeme ve sarf giderleri

f) Bursiyer giderleri (Yalnızca kurumlar için)

g) Kurum hissesi (Yükseköğretim Kurumları, Kamu kurumları, Kamu Araştırma Merkez ve Enstitüleri için %10, 6550 Sayılı Kanun kapsamında yeterlik almış, araştırma altyapılarına, belirtilen üst sınırın %20 fazlası eklenerek uygulanır.)

ğ) Proje Teşvik İkramiyesi (PTİ) (Yalnızca kurumlar için)

13.2 Desteklenmeyen Giderler:

1801-Sanayi Ar-Ge projeleri İçin Geri Ödemeli ve Hibe Destek Programı Uygulama Esaslarında belirtilenleri ve aşağıdaki giderleri TÜBİTAK desteklemeyecektir:

- a) Platformda yer alan kuruluşların birbirinden aldığı danışmanlık ve hizmet alımı giderleri desteklenmez. Ancak platformda yer alan kurumlardan alınacak hizmet alımı ve danışmanlık gideri bu kapsamın dışındadır.
- b) Ürünleştirme Yol Haritası Yönetimi Projesinde Yürütücü Kuruluşa ait personel gideri ve hizmet alımı haricinde hiçbir gider desteklenmez.
- c) Patent, faydalı model, tasarım, coğrafi işaret ve marka tescil giderleri desteklenmez. Bu kapsamda sunulacak giderler için 1602 TÜBİTAK Patent Destek Programı'na başvuru yapılması halinde destek verilebilecektir.
- d) Kuruluşun "12. PROJE ÖZEL HESABI VE ÖDEMELER" bölümünde belirtilen hususlara uygun olarak ödemesi yapılmayan harcama ve giderler desteklenmez.

14. DESTEK ORANI⁶:

Kabul edilen bütçenin büyük ölçekli kuruluşlar için %70'i, KOBİ'ler için %80'i, deprem bölgesindeki KOBİ'ler için %90'ı TÜBİTAK tarafından geri ödemeli destek olarak kuruluşu ödenecektir. Kalan kısım ise kuruluş tarafından öz kaynakları ile karşılanacaktır. Öz kaynak katılım oranı ve geri ödemeli destek oranı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

⁶ Proje başvuru tarihindeki kuruluş ölçeği dikkate alınır.

	Kabul edilen bütçeye uygulanacak oranlar	
	Özkaynak katılım oranı	Geri ödemeli destek oranı
BÜYÜK	%30	%70
KOBİ	%20	%80
Deprem bölgesindeki KOBİ'ler	%10	%90

Kurumlara bu çağrı kapsamında yalnızca TÜBİTAK bütçesinden hibe destek verilecektir, hibe destek oranı %100'dür. Dünya Bankası kaynaklarından kurumlara herhangi bir ödeme yapılmayacaktır.

15. GERİ ÖDEMELİ DESTEĞİN HİBEYE DÖNÜŞME ORANI:

ÜPG'nin son dönem değerlendirmesi sonrası nihai geri ödemeli destek tutarı belirlenir. ÜPG sonunda yapılacak değerlendirmeye göre ÜPG'nin başarı ile tamamlandığının tespiti durumunda nihai geri ödeme tutarının bir kısmı hibeye dönüştürülecektir. Bu durumda uygulanacak oranlar aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

	Geri ödemeli destek tutarına uygulanacak oranlar			
	Temel oranlar		Başarı koşullarının sağlanması halinde	
	Geri ödemeli destek tutarının hibeye dönüşme oranı	TÜBİTAK'a yapılacak ödeme oranı	Geri ödemeli destek tutarının hibeye dönüşme oranı	TÜBİTAK'a yapılacak ödeme oranı
BÜYÜK	%50	%50	%70	%30
KOBİ	%60	%40	%80	%20

ÜPG sonunda hesaplanan geri ödemeli destek tutarına hibeye dönüşme oranı uygulanarak bulunan tutar hibeye dönüştürülür. Hibeye dönüştürülmeyen tutar ise kuruluştan taksitler halinde tahsil edilir.

Yeşil Dönüşüm Göstergelerine geri ödeme süresi içerisinde ulaşılması halinde hibeye dönüştürülen tutar ve geri tahsil edilecek tutar güncellenir ve kuruluşa yeni ödeme planı iletilir.

16. ÜPG'NİN BAŞARI İLE TAMAMLANMA KOŞULLARI

ÜPG'nin başarı ile tamamlanmış olması için aşağıda tanımlanan ve hedeflenmiş olan Yeşil Dönüşüm Göstergelerinden (YDG) en az birinin ÜPG sonunda karşılanmış olması gerekmektedir. Yeşil Dönüşüm Göstergelerinden hangisinin hedeflendiği başvuruda tanımlanmalı, ÜPG sonunda bu hedefe ulaşıldığının doğrulanması için hangi ÜP kapsamında nasıl bir yöntem izleneceği belirtilmeli ve ilgili ÜP'nin son iş paketinde bu çalışmaya yer verilmelidir. Bu çalışma için uzman kurum ya da kuruluşlardan hizmet alımı yapılabilir. Hizmet alım gideri ÜPG bütçesine dahil edilebilir.

ÜPG kapsamındaki her ÜP'nin doğrudan veya dolaylı olarak yeşil dönüşüme katkı sağlaması beklenmektedir. ÜPG'de yürütülen toplam ÜP'lerin en az %50'sinin doğrudan yeşil dönüşüme katkı sağlaması gerekmektedir. ÜPG sonunda başarı durumu bu sistematik çerçevesinde değerlendirilecektir.

Geri ödemeli desteğin hibeye dönüşme oranının belirlenmesinde kullanılacak başarı kriterleri şu şekildedir:

YDG 1: Üretim birimi başına elektrik tüketiminde azalma (en az %10)

YDG 2: Üretim birimi başına su tüketiminde azalma (en az %10)

YDG 3: Geri dönüştürülemeyen atık miktarında azalma (en az %10)

YDG 4: Yenilikçi yeşil teknoloji çözümlerinin geliştirilmesi

Yeşil Dönüşüm Göstergeleri hedeflerine ulaşılma durumu izleme sürecinde son dönem raporunda TÜBİTAK'a bildirilmelidir.

17. GERİ ÖDEMELİ DESTEĞİN KURULUŞLARA AKTARILMASI VE TÜBİTAK'A İADESİ:

Proje sözleşmesi ve geri ödemeli destek sözleşmesi imzalandıktan sonra kuruluşlar tarafından 1801 kodlu Uygulama Esaslarının 67 ve 68 inci maddelerine uygun olarak teminat verilmesi gerekmektedir. Her bir kuruluş için TÜBİTAK tarafından kabul edilen bütçeye göre hesaplanan geri ödemeli destek tutarının %50'si kadar teminat alınır. Ancak işbu duyurunun 27. maddesinde belirtilen şekilde geri ödemeli destek sözleşmesine firma ortağı/ortaklarının "MÜTESELSİL KEFİL/KEFİLLER" olarak imza atmayacak olması durumunda geri ödemeli destek tutarının tamamı için teminat sunulması gerekir. Teminat gönderilmemesi durumunda Uygulama Esaslarındaki hükümler uygulanır. Teminatın süresiz veya en az ÜPG süresi + geri ödemesiz süre + geri ödeme süresi + 24 ay süreli olması gerekir.

Kuruluş proje sözleşmesini ve geri ödemeli destek sözleşmesini imzaladıktan sonra ilk dönem için ihtiyaç duyduğu geri ödemeli destek tutarını sisteme girer. Proje sözleşmesi ve geri ödemeli destek sözleşmesi TÜBİTAK tarafından imzalandıktan sonra ilk döneme ait geri ödemeli destek tutarı kuruluşlara ödenir. Takip eden dönemlerde kuruluş rapor gönderirken güncel bütçesine göre takip eden dönem için ihtiyaç duyduğu geri ödemeli destek tutarını sisteme girer. TÜBİTAK tarafından teminat tutarı dikkate alınarak dönem raporu TÜBİTAK'a sunulduktan sonra geri ödemeli destek ödemesi yapılır.

Bütçe artışı nedeniyle teminatın yetersiz kalması durumunda kuruluşun ek teminat vermesi gerekir. Ek teminat vermeyen kuruluşlara mevcut teminatı dikkate alınarak ödeme yapılır.

TÜBİTAK tarafından kabul edilen bütçe her dönem Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi dikkate alınarak Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık dönemleri için artırılabacaktır.

Ödemelerde, kabul edilen bütçeye ek olarak enflasyon farkı, kur farkı vb nedenlerle oluşacak maliyet artışları destek kapsamında değerlendirilecektir. Gider kalemlerinde oluşacak diğer değişiklik talepleri mevzuat çerçevesinde ayrıca değerlendirilecektir.

Ek bütçe, dönem raporlarında (son dönem hariç) talep edilebilecektir. Ayrıca, kurum/kuruluş dilekçe ile de ek bütçe talebini TÜBİTAK'a iletebilecektir. TÜBİTAK tarafından henüz onaylanmamış değişikliklere yönelik yapılacak harcamalar, dönem raporunda beyan edilmesi durumunda yapılacak değerlendirmeye göre kapsama alınabilir.

Alınan desteğin TÜBİTAK'a geri ödemesi ÜPG destek bitiş tarihinden bir yıl sonra başlar. Geri ödeme tutarı, ÜPG destek bitiş tarihinden sonraki bir yıllık süre içerisinde

TÜBİTAK tarafından kuruluşa iletilecek geri ödeme planı çerçevesinde ve yılda iki taksit olacak şekilde ödenir. Geri ödeme süresi, geri ödemesiz süre dahil en fazla 4 yıldır.

18. ÇAĞRI TAKVİMİ:

Çağrının açılış tarihi*	1 Ağustos 2024
Kuruluş bazlı ön kayıt** için son tarih	30 Eylül 2024
Çağrı kapanış tarihi	3 Ekim 2024
Başvurudaki eksik bilgi ve belgelerin tamamlanması	Eksik bilgi ve belgeler TÜBİTAK'ın belirlediği tarihe kadar tamamlanır.

* Başvuru öncesinde çağrı ile ilgilenenlerin sayem.basvuru@tubitak.gov.tr adresine e-posta atarak TÜBİTAK SAYEM sorumluları ile ön görüşme talep etmesi önerilmektedir. Böylece TÜBİTAK tarafından da platformların oluşması ve gelişmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir.

** Sermaye şirketlerinin başvuru yapabilmesi için kuruluş bazlı ön kayıt yaptırması gerekmektedir. Kuruluş bazlı ön kaydın yaptırılmaması veya kuruluş bazlı ön kayıt evraklarındaki eksiklik nedeniyle ön kayıt onayının verilememesi durumunda sorumluluk kuruluşa aittir. Kuruluş bazlı ön kayıt için çağrı açılış tarihinin beklenmesine gerek yoktur. Bu nedenle çağrıya başvuru yapmayı planlayan firmaların zaman kaybetmeden kuruluş bazlı ön kayıt işlemleri gerçekleştirmesi tavsiye edilir. Kuruluş bazlı ön kayıtlarla ilgili detaylı bilgi aşağıdaki linkte yer almaktadır.

https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/21566/on_kayit_kullanici_kilavuzu_9_2.pdf

Daha önce kuruluş bazlı ön kayıt onayı alan kuruluşlar tekrar kuruluş bazlı ön kayıt yaptırmayacak ve ön kayıt evrakı göndermeyecektir.

Kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelerin ön kayıt işlemleri hakkında detaylı bilgiler aşağıdaki linkteki dokümanda belirtilmektedir.

https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/21566/kamu_kurum_ve_kuruluslari_ile_universiteler_icin_on_kayit_kilavuzu.pdf

ÖNEMLİ HATIRLATMA:

Başvurular e-imza ile gönderileceğinden, e-imzanın temin edilmesi veya e-imzanın olması durumunda e-imza geçerlilik sürelerinin kontrol edilerek çağrı kapanış tarihine kadar e-imza süresinin bitecek olması durumunda e-imzanın yenilenmesi gerekmektedir.

19. KURUMLARA YAPILACAK ÖDEMELER

Kurumlara ödemeler, 1801 Uygulama Esaslarına göre teminat alınmaksızın ön ödeme şeklinde yapılır.

İlk dönem ödemesi proje sözleşmesi imzalandıktan sonra, takip eden dönem ödemeleri ise dönem raporunun teknik ve mali değerlendirmesi tamamlandıktan sonra yapılır.

20. ÇAĞRIYA BAŞVURU KOŞULLARI VE BAŞVURU YAPABİLECEK KURUM VE KURULUŞLAR:

20.1 Çağrıya Kuruluş olarak Türkiye’de yerleşik sermaye şirketleri başvuru yapabilir. Dünya Bankası’nın kısıtlı listesinde yer alan konularda faaliyet gösteren firmalar ve proje konuları çağrı kapsamı dışındadır.

https://tubitak.gov.tr/sites/default/files/2024-07/Dunya_Bankasi_kisitli_liste.pdf

20.2 Savunma sanayine yönelik faaliyet gösteren kuruluşlar ya da hedeflenen çıktılar savunma sanayiye yönelik olan ÜPG’ler Dünya Bankası kuralları gereği desteklenmeyecektir.

20.3 ÜYH kapsamında https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/21566/db-yesil-ar-ge_ve_yenilik_konu_basliklari-v7.pdf bağlantı adresinde yer alan Türkiye Yeşil Sanayi Projesi kapsamındaki Ar-Ge ve Yenilik Konuları ile uyumlu olan programlar çağrı kapsamındadır.

20.4 Platformda yer alacak bütün kuruluşların aşağıdaki kriterleri sağlaması gerekmektedir.

- Firmaların tescil tarihi 2 yıl ve üzeri (spin-off’lar ve TÜBİTAK 1512 ve/veya 1812 desteği alarak kurulmuş şirketler hariç) olmalıdır⁷.
- Yürütücü Kuruluş en az %75 ortaklıkla özel sektöre ait sermaye şirketi olmalıdır.
- Projenin desteklenmesi halinde teminat verilebileceğine dair Bankadan alınacak [Referans Mektubu](#) sunulmalıdır. Referans mektubu tutarı en az önerilen bütçenin kuruluş katkısı hariç kalan kısmının %50’si kadar olmalıdır.
- Her bir kuruluş için son 3 yılın deflate edilmiş ortalama aktif toplamı veya net satışlarının geri ödemeli finansman değerinden büyük olması gerekmektedir.
- Platformda yer alacak kuruluşlar, çalışmalarını çağrı ekinde yer alan Çevresel ve Sosyal Risk Yönetimi Beyan Formu tanımlanan tarama kriterlerine göre iklim, çevresel ve sosyal risklerle ilişkilendirmelidir.
- Başvuru koşullarına uygunluk kriterlerinde değişiklik olması durumunda kuruluş TÜBİTAK’ı bilgilendirmelidir.

20.4 ÜPG kapsamında ÜPYK’nın büyük ölçekli kuruluş veya orta ölçekli kuruluş olması gerekmektedir. ÜPYK’nın Proje Yönetim Metodolojilerine (PM²) ilişkin tecrübe sahibi olması tercih edilir. Aynı zamanda ÜPYK’nın aşağıdaki niteliklerden mutlaka birini sağlaması beklenmektedir:

- Ar-Ge Merkezi Belgesi olması ve en az 2 TÜBİTAK projesini başarıyla tamamlamış olması
- Teknopark şirketi olması ve en az 2 TÜBİTAK projesini başarıyla tamamlamış olması

⁷ Başvuru sonrası spin-off durumu TÜBİTAK tarafından değerlendirilecek olup, uygun bulunması durumunda proje değerlendirmeye alınacaktır.

- Uluslararası ortaklı en az 1 projede görev almış olması ve en az 2 TÜBİTAK projesi başarıyla tamamlamış olması
- 3 TÜBİTAK projesini başarıyla tamamlamış olması
- 2021- 2022 yılından herhangi birindeki Ar-Ge harcamasının 15 milyon TL ve üzerinde olması veya 2023 yılı Ar-Ge harcamasının 24.715,50 TL ve üzeri olması⁸

Yukarıdaki maddelenen şartları sağlayamayan ÜPYK adayları için sektörün özel durumu dikkate alınarak yürütücü kuruluş olma yeterliliği ayrıca değerlendirilecektir.

20.5 Platform, ÜPYK dışında en az 3 ÜPOK'tan oluşmalıdır. ÜPOK'lar içerisinde aşağıda belirtilen özelliklere sahip en az birer kurum/kuruluş bulunmalıdır. Bu özelliklere sahip ÜPOK'ların olmaması durumunda başvuru kabul edilmeyecektir. Aşağıda belirtilen özelliklerden birden fazlasına sahip olan ortakların kendi tercih ettikleri tek bir özellik dikkate alınacaktır.

- Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesine sahip Türkiye'de yerleşik sermaye şirketi
- Kurum (8. Tanımlar bölümünde tanımlanmıştır)
- KOBİ ölçeğindeki sermaye şirketi

20.6 Bu çağrı kapsamında aşağıdaki özelliklere sahip kurum/kuruluşların platformda yer alması olumlu değerlendirilecektir.

- Hedef ürün ya da ürün grubunun potansiyel müşterisi ya da kullanıcısı olabilecek kuruluşlar
- TÜBİTAK Mükemmeliyet Merkezi Destek Programı (1004), SAYEM Programı, 1711 Yapay Zeka Ekosistem Çağrısı, 1707 Sipariş Ar-Ge desteği alan kurum/kuruluşlar
- Teknoloji tabanlı girişimcilere yatırım yapan kuruluşlar
- TÜBİTAK 1512 BİGG desteği, 1812 desteği veya Teknogirişim desteği alan firmalar
- Yenilikçi startup/teknogirişim firmaları
- Pazar payını etkileyecek büyüklükte firma(lar)
- Yan sanayi temsil gücü olan KOBİ'ler
- Uluslararası Ar-Ge projesi yapmış/yapmakta olan sermaye şirketleri

20.7 SAYEM başvurusu yapıldığında hedeflenen ürünün Teknoloji Hazırlık Seviyesi (THS) en az 5, tercihen THS 6 olmalıdır. THS 5 ve üzerindeki teknolojiler kullanılarak ürün veya ürün gruplarının geliştirilmesi ve THS 9'a getirilerek ticarileştirilmesi bu çağrı kapsamındadır. Yalnızca THS 8 ve THS 9 seviyesinden başlayan çalışmaları kapsayan başvurular çağrı kapsamı dışındadır⁹.

⁸ 20.4 maddesinde belirtilen diğer şartların sağlanması durumunda bu koşul aranmayacaktır. Ancak diğer koşulların sağlanamaması durumunda Ar-Ge harcamalarının belirlenen limitin üzerinde olması gerekir.

⁹ THS soru setine ve tanım dokümanlarına bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/21566/tubitak-ths-soru-setleri.xlsx>

- 20.8 Başvurularda, başvuru tarihi itibarıyla ÜPYK ve her bir ÜPOK'ta ÜPG konusu ile ilgili en az lisans derecesine sahip asgari bir proje personelinin bulunması beklenmektedir. ÜPG konusundan farklı bir alanda lisans eğitimi olan çalışanların özgeçmişlerinde konu ile ilgili deneyimlerini sunmaları durumunda deneyimlerinin yeterliliği de dikkate alınır. TÜBİTAK gerekli görmesi halinde proje personellerine ilişkin revizyon açabilir. Revizyon TÜBİTAK'ın belirlediği tarihe kadar tamamlanır. Kuruluş tarafından gerekçeli olarak revizyonda süre uzatımı talep edilmesi durumu ayrıca değerlendirilerek kuruluşa değerlendirme sonucu iletilir.
- 20.9 Dünya Bankası (DB) Finansmanı ile desteklenmesi planlanan proje önerilerinin, ulusal çevre mevzuatı gerekliliklerinin yanı sıra DB Çevresel Sosyal (ÇS) Çerçevesi¹⁰ kapsamında bulunan ÇS Standartlarına¹¹ ve DB Grubu Çevre Sağlık ve Güvenlik Kılavuzlarına¹² (Genel ve Sektöre özel) uygun yürütülmelidir. Proje önerisinin ÇS riskleri, bu alanda uzman danışmanlar tarafından değerlendirilecektir. Proje önerileri kapsamında sunulan ÇS Risk Yönetimi Beyan Formu ile birlikte destekleyici belgelerin¹³, dokümanların, ve raporların da mutlaka sunulması gerekmektedir.
- 20.10 Başvuru koşullarını sağlamayan ve TÜBİTAK tarafından belirlenen süreler içerisinde başvuru sahibi tarafından revizyonları tamamlanmayan başvurular hakem değerlendirme süreci başlatılmaksızın doğrudan ret önerisiyle¹⁴ GYK değerlendirmesine sunulabilir.
- 20.11 Dünya Bankası kredisi kapsamında 1801 kodlu Uygulama Esasları gereği açılan bütün TEYDEB çağrılarında kuruluşlar toplamda en fazla 2 proje için (SAYEM için proje, ÜPG'yi ifade eder) Dünya Bankası kaynaklı geri ödemeli destek alabileceklerdir.
- 20.12 TÜBİTAK Açık Bilim Politikası doğrultusunda, TEYDEB'in desteklediği tamamlanmış projelerin 11 veri alanı PRODİS'ten paylaşılmaya başlandı. Yeni iş birliklerinin oluşturulmasına yardımcı olmak amacıyla TEYDEB ana web sayfası olan <https://teydeb.tubitak.gov.tr/teydebanasayfa.htm> bağlantısı üzerinden "Tamamlanmış Projeler" seçeneğini kullanarak projelerin aşağıdaki veri alanlarına erişim sağlanabilmektedir. Kullanım kılavuzu takip eden bağlantı adresinde yer almaktadır:
https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/21566/proje_bilgilerinin_webde_yayinlanmasi_kilavuzu.pdf

- Proje Adı
- Kuruluş Adı

¹⁰ <https://www.worldbank.org/en/projects-operations/environmental-and-social-framework>

¹¹ <https://www.worldbank.org/en/projects-operations/environmental-and-social-framework/brief/environmental-and-social-standards>

¹² <https://www.ifc.org/en/insights-reports/2000/general-environmental-health-and-safety-guidelines>

¹³ https://tubitak.gov.tr/sites/default/files/2024-07/Cevresel_ve_Sosyal_Risk_Degerlendirmesi_Bilgi_Notu.pdf

¹⁴ Platform içerisinde yer alan ancak revizyonu tamamlamayan kurum/kuruluşların, platformdan ayrılmasının söz konusu olması halinde projenin değerlendirme süreci devam edebilecektir.

- Kuruluş İli
- Proje Başlama / Bitiş Tarihi
- Anahtar Kelimeler
- Bilimsel Teknolojik Faaliyet Alanı
- Ar-Ge Çalışmalarının Yürütüleceği Sektör
- Proje Çıktılarının Kullanılacağı Sektör
- Projenin Özeti (Kuruluşun Onay Vermesi Durumunda)
- Projenin Amacı (Kuruluşun Onay Vermesi Durumunda)
- Tamamlanmış Projeler için Proje Çıktılarının Teknik Özellikleri (Kuruluşun Onay Vermesi Durumunda)

21. BAŞVURU YÖNTEMİ:

SAYEM çağrısına başvuru yapmayı düşünen kurum/kuruluşların PRODİS başvurusu öncesinde sayem.basvuru@tubitak.gov.tr adresine e-posta atarak TÜBİTAK SAYEM sorumluları ile iletişime geçmesi önerilmektedir. Platformların oluşması ve gelişmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir.

SAYEM Ürünleştirme Programı başvurusu platform adına Ürünleştirme Programı Yürütücü Kuruluşu tarafından yapılır. Program başvurusu Ürünleştirme Yol Haritasında belirtilen tüm Ürünleştirme Projelerini kapsayan ortaklı tek bir Ürünleştirme Programı başvurusu şeklinde yapılacaktır. Kurum/kuruluşlar kuruluş bazlı ön kayıt işlemi süreçlerini tamamladıktan sonra başvurularını PRODİS üzerinden TÜBİTAK'a gönderir. Ürünleştirme Programı Yürütücü Kuruluşu ve Ürünleştirme Programı Ortak Kuruluşları Madde 20'de belirtilen şartları sağlaması durumunda başvuru yapabilecektir. Ürünleştirme Programı birden fazla Ürünleştirme Projesinden oluşmalıdır.

İlk Ürünleştirme Projesi "Ürünleştirme Yol Haritası Yönetimi" isimli proje olmalıdır. Ürünleştirme Yol Haritası Yönetimi Projesinin (ÜYHY) Proje Yönetim Metodoloji Kılavuzu (PM²)¹⁵ referans alınarak hazırlanması önerilir.

Diğer Ürünleştirme Projeleri Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerini içermelidir.

22. İŞ BİRLİĞİ YAPISI:

Çağrı'ya sadece Bölüm 20'de tanımlanan şekilde oluşturulan platform yapısındaki ortaklı başvurular kabul edilecektir.

Ürünleştirme Programı Başvurusu, Ürünleştirme Programı Yürütücü Kuruluş ve Ürünleştirme Programı Ortak Kuruluşları tarafından tek bir başvuru halinde ortak olarak sunulacaktır.

Ürünleştirme Programı Yürütücü ve Ortak Kuruluşlar aralarında bir İş Birliği Sözleşmesi imzalayacaktır.

¹⁵ PM², Project management methodology Guide 3.0: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ac3e118a-cb6e-11e8-9424-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-83307127>

23. KISMİ DESTEK UYGULAMASI:

Kurum ve Kuruluşlar için kısmi destek uygulaması yapılmaz.

24. DEĞERLENDİRME SİSTEMATIĞI:

Ürünleştirme Programı Başvuruları, Uygulama Esasları 5'inci Bölümü (Değerlendirme ve Karar) çerçevesinde değerlendirilir.

Hakem değerlendirmeleri ziyaretli olarak yapılır. Akademiden, özel sektörden, kamu kurumlarından, sivil toplum kuruluşlarından ve yurt dışından hakem görevlendirmesi yapılabilecektir. Yurt dışından görevlendirilen hakemler yerinde ziyaret yapılmadan çevrimiçi ortamda görüşme yaparak değerlendirme yapılabilir.

25. DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ:

Ürünleştirme Programının ilk projesi olan Ürünleştirme Yol Haritası Yönetimi Projesinin değerlendirilmesinde şu hususlar dikkate alınır;

- Ürünleştirme Yol Haritasının Teknolojik ve/veya Teknik Yeterliliği ve Yapılabilirliği
 - Yeşil Dönüşüm kapsamında Platformun tanımladığı sorun ve getirdiği çözüm önerisinin uygunluğu
 - Hedef ürün/ürün grubunun geliştirilebilmesi için yapılması gereken Ar-Ge ve yenilik projelerinin, teknolojik ilerleme ve ürünleştirme adımlarının yapılabilirliği
 - Hedef ürün/ürün grubuna ait mevcut THS ve THS 9'a ulaştırılabilmesine yönelik sunulan teknik planının uygunluğu
 - Hedeflenen ürün/ürün gruplarının yenilikçi olmalarını sağlayan teknik istekler, bu isteklerin son kullanıcı ihtiyaçları ve dünyadaki teknolojik eğilimler açısından güncelliği
- Platformun yetkinliği ve devamlılığı ile ilgili planlamaların uygunluğu
 - Platformun hedef ürün/ürün grubunun geliştirilebilmesi kapsamındaki yetkinliği, ihtiyaç duyulması halinde platformun genişletilmesi durumunda güncel program yönetiminin, ortakların ayrılması durumunda ise ortaya çıkacak risk planlamasının uygunluğu
 - Hedef ürünün THS 9'a ulaştırılmasına yönelik hazırlanan yol haritasının, mevcut platform tarafından gerçekleştirilebilme kabiliyeti
 - Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları (FSMH) yönetim planının uygunluğu
- Ürünleştirme programının etkisi
 - Yeşil mutabakata ve iklim değişikliğine uyum, yeşil büyüme ve yeşil ekonomi konularında sağlanacak katkı
 - Hedef ürün/ürün grubu açısından mevcut durum, küresel ve ulusal öngörülerin uygunluğu
 - Hedeflenen ürün/ürün grubunun ekonomik yarara ve ulusal kazanıma dönüştürülebilirliği

- Hedeflenen ürün/ürün grubunun ekonomik değere dönüşmesine imkân sağlayacak (lisanslama, teknoloji transferi vb.) planlamaların uygunluğu
- Dünyadaki ve Türkiye'deki mevcut durum ve küresel eğilimleri dikkate alarak, uygulama/ticarileşme alanlarının yaratacağı katma değer
- Pazar payındaki artış ve sosyo-ekonomik yansımalar
- Ticarileştirme sürecinin yönetiminin uygunluğu
- Hedeflenen ürün/ürün grubunun yaratacağı toplumsal fayda

Başvurular, Uygulama Esasları Madde 24'ün (3) numaralı bendinde belirtildiği üzere üç ana boyut altında değerlendirilir. Proje detay dokümanında sunulan bilgiler değerlendirme aşamasında dikkate alınacaktır. Ürünleştirme Projeleri değerlendirilmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınarak karar oluşturulur;

- Projenin endüstriyel Ar-Ge içeriği, teknoloji düzeyi ve yenilikçi yönü,
- Proje planı ve kuruluşun altyapısının uygunluğu,
- Proje çıktılarının ekonomik yarara ve ulusal kazanıma dönüşebilirliği.

İlgili hakem değerlendirmeleri esas alınarak başvurular için puan oluşturulur. Başvuruların puanı ve çağrı bütçesi dikkate alınarak nihai karar verilir. Aşağıdaki özelliklere sahip kuruluşları içeren platformlara öncelik verilecektir:

Dezavantajlı gruplar:

- Kuruluş sahibinin veya yöneticilerinin kadın olduğu kuruluşlar (2 puan)
- Genellikle yeşil teknolojilerin kullanıcısı olan sınırlı dahili Ar-Ge kapasitesine sahip firmalar (2 puan)

Kırılgan gruplar:

- Genç girişimler: 5 yıldan daha az faaliyette olan işletmeler (2 puan)
- Ar-Ge faaliyetlerine yeni başlayan firmalar (2 puan)
- Az gelişmiş bölgelerdeki işletmeler: Büyükşehir sınırları dışında yerleşik işletmeler (Büyükşehirlerin sınırları dışında yerleşik olan kuruluşlardır (T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının teşvik uygulamalarında belirlenmiş olan 6. Bölgedeki kuruluşlara 5 puan, 5. Bölgedeki kuruluşlara 4 puan, 4. Bölgedeki kuruluşlara 3 puan, 3. Bölgedeki kuruluşlara 2 puan, 2. Bölgedeki kuruluşlara 1 puan verilecek ve platformda yer alan tüm kuruluşların puanı toplanarak kuruluş sayısına bölünecektir.))
- Deprem bölgelerindeki kuruluşlar (2 puan)

Aşağıdaki kritik tespitlerin yapılması durumunda başvuru ret önerisi ile ilgili GYK'ya sunulabilir.

- Başvuru çağrı konu ve kapsamına uygun değildir.
 - Başvuru Çevresel ve Sosyal Risk Değerlendirmesi açısından uygun bulunmamıştır.
 - Başlangıç-bitiş Teknoloji Hazırlık Seviyesi çağrıda belirtilen kapsamda değildir.
 - Projede seçilen Yeşil Dönüşüm Göstergesi proje faaliyetleri ile ilişkilendirilememiştir.
 - NACE kodu çağrı kapsamına uygun değildir.

- Proje konusu çağrı duyurusunda belirtilen Ar-Ge ve Yenilik Konu Başlıkları kapsamında değildir.
- Proje çağrıda belirtilen Uygunluk Kriterleri (Ortaklık Yapısı, Banka Referans Mektubu, Finansal Uygunluk) açısından uygun bulunmamıştır.

Ürünleştirme Yol Haritası Yönetimi Projesi kapsamındaki faaliyetlerin yönetilebilir ve izlenebilir şekilde planlanması beklenir. Planlanmadığı durumda programa revizyon açılabilir ve ilgili güncellemelerin yapılması ÜPYK'ya bildirilir. Düzenlemenin bildirilen tarihe kadar yapılması halinde desteklenmesi uygun bulunan program için sözleşme imzalanır.

26. SATIN ALMA KURALLARI VE FİNANSMAN ANLAŞMA KURALLARI

ÜPG kapsamında yapılacak satın alma, muayene ve kabul işlemleri, kuruluşların tabi oldukları mevzuat ve uygulamaları çerçevesinde gerçekleştirilir.

ÜPG kapsamında satın alımı gerçekleştirilen her bir alet/teçhizat taşıma, kullanım vb risklere karşı program süresince sigortalanmalıdır. Bu sigorta gideri program bütçesine dahil edilebilir. Sigorta gideri program bütçesine dahil edilmemiş olsa dahi dönem raporlarında sunulması durumunda desteklenir.

ÜPG kapsamında satın alınan taşınırlar kredi geri ödemesi tamamlanana kadar kuruluş tarafından satılamaz.

27. SÖZLEŞMELERİN İMZALANMASI

ÜPG kapsamında kuruluşlarla TÜBİTAK arasında proje sözleşmesini ve geri ödemeli destek sözleşmesini imzalanacaktır. Konsorsiyum ortakları ile tek bir proje sözleşmesi imzalanacaktır. Geri ödemeli destek sözleşmesi ise konsorsiyumda yer alan her bir kuruluşla ayrı imzalanır. Kurumlarla geri ödemeli destek sözleşmesi imzalanmaz.

Geri ödemeli destek sözleşmesini kuruluşta en az 2/3 oranında hisseye sahip firma ortağı/ortakları da “MÜTESELSİL KEFİL/KEFİLLER” olarak imzalayacaktır. Ancak, geri ödemeli destek tutarının tamamı kadar teminat verilecek olması durumunda MÜTESELSİL KEFİL/KEFİLLER geri ödemeli destek sözleşmesini imzalamayacaktır.

28. İZLEME:

Takvim yılı içerisinde iki dönem tanımlanmıştır. Birinci dönem 1 Ocak – 30 Haziran, ikinci dönem 1 Temmuz – 31 Aralık tarih aralıklarını kapsar. Yapılan çalışmalar, öngörülen hedefe göre ilerleme durumu ve giderler, Dönem Raporları ile TÜBİTAK'a sunulur. İlgili dönemlerin ortasında da teknik gelişmeleri takip etmek için ÜPYK tarafından ara izleme raporu alınabilir.

Dönem Raporunda aşağıdaki belgeler olacaktır:

- i. Teknik rapor
- ii. MM Raporu (MM Raporu sermaye şirketleri ve Vakıf Üniversiteleri tarafından sunulur. Vakıf üniversiteleri dışındaki kurumlar MM Raporu sunmaz.)

- iii. Gider Formları
- iv. İlgili dönemde ticarileşme gerçekleştirildiği belirtiliyorsa Ticarileşme Raporu
- v. Ürünleştirme Programının son döneminde, Dönem Raporuna ilave olarak Sonuç Raporu

Ürünleştirme Programı dönem raporu, izleyici görüşleri ve başvuru formu dikkate alınarak gerektiğinde GYK tarafından izlenir. İzleme süreçlerinde TEYDEB uzmanları da ziyaret için görevlendirilebilecektir.

29. DESTEK SONRASI İZLEME

29.1 Ticarileşme İzleme

ÜPG destek süresi bittikten sonra başlayan, ÜPG çıktılarının ticarileşme durumunun takibi amacıyla en fazla 60 ay olacak ve süresi TÜBİTAK tarafından değiştirilebilecek şekilde bir süreç işletilir. Bu süreç Ticarileşme başarısının uzun vadeli takip edileceği bir süreç olup üç dönem şeklinde tanımlanmıştır. Birinci ticarileşme dönemi ÜPG destek bitiş tarihinden sonraki birinci yılın sonunu, ikinci ticarileşme dönemi ÜPG destek bitiş tarihinden sonraki üçüncü yılın sonunu, üçüncü ticarileşme dönemi ÜPG destek bitiş tarihinden sonraki beşinci yılın sonunu ifade eder.

29.2 Yeşil Dönüşüm Göstergesi İzleme

ÜPG destek süresi bittikten sonra 1. ve 3. yıllarda ÜPG’de hedeflenen Yeşil Dönüşüm Göstergelerinin gerçekleşme durumu Yeşil Dönüşüm Göstergeleri İzleme Raporu ile TÜBİTAK tarafından takip edilir. Yeşil Dönüşüm Göstergelerine bu izleme sürecinde ulaşılmaması halinde hibeye dönüştürülecek tutarda güncelleme yapılabilir.

30. SORUMLULUKLAR:

30.1 Ürünleştirme Programı Yürütücü Kuruluş Sorumlulukları:

- Ürünleştirme Programının Uygulama Esaslarına ve çağrı duyurusuna uygun bir şekilde yürütülmesinden sorumludur.
- Başvuru ve izleme aşamasında yeni ortak kuruluş eklenmesi ve ayrılmasının TÜBİTAK’a önerilmesinden sorumludur.
- Ürünleştirme Programı başvurusunu yapmaktan muhatap kuruluş olarak sorumludur.
- Ürünleştirme Programının izleme sürecindeki raporlamalarını Uygulama Esaslarında belirtildiği üzere TÜBİTAK’a sunmaktan sorumludur.
- Programa ilişkin TÜBİTAK tarafından iletilen her türlü bilginin Ürünleştirme Programı ortakları ile paylaşılmasından sorumludur.
- Ürünleştirme Yol Haritası ve platform yapısındaki değişikliklerin TÜBİTAK’a bildirilmesinden sorumludur.
- TÜBİTAK ile resmi yazışma ve iletişimin sağlanmasında muhatap kuruluş olarak sorumludur.
- TÜBİTAK ile yapılacak olan sözleşmeye Ürünleştirme Programı Ortak Kuruluşu ile birlikte imza atmak ile sorumludur.

- Ürünleştirme Programında ortaya çıkan her türlü değişikliğin (süre, bütçe, kapsam vb.) TÜBİTAK'a iletilmesinden sorumludur.
- Ürünleştirme Programının ilk projesi olan Ürünleştirme Yol Haritası Yönetimi Projesinin yürütülmesinden ve raporlanmasından sorumludur.
- Ticarileşme Planı ve Ticarileşme raporunun TÜBİTAK'a iletilmesinden sorumludur.
- Başvuru koşullarında belirtilen uygunluk kriterlerinin herhangi birinde bir değişiklik olması durumunda TÜBİTAK'ı bilgilendirmekten sorumludur.

30.2 Ürünleştirme Programı Ortak Kuruluş Sorumlulukları:

- Ürünleştirme Programının Uygulama Esaslarına ve çağrı duyurusuna uygun bir şekilde Ürünleştirme Programı Yürütücüsü ve tüm ortakları ile beraber yürütülmesinden sorumludur.
- Ürünleştirme Programı başvurusunu Ürünleştirme Programı Yürütücüsü ile birlikte yapmaktan sorumludur.
- Ürünleştirme Programının izleme sürecindeki raporlarını Uygulama Esaslarında belirtildiği üzere sunulması için gerekli bilgi ve belgeyi Ürünleştirme Programı Yürütücüsüne sağlamaktan sorumludur.
- Programa ilişkin TÜBİTAK tarafından iletilen her türlü bilginin Ürünleştirme Programı Yürütücüsü ile paylaşılmasından sorumludur.
- Ürünleştirme Programında ortaya çıkan her türlü değişikliğin (süre, bütçe, kapsam vb.) Ürünleştirme Programı Yürütücüsü ile paylaşılmasından sorumludur.
- TÜBİTAK ile yapılacak olan sözleşmeye Ürünleştirme Programı Yürütücü Kuruluşu ile birlikte imza atmak ile sorumludur.
- Başvuru koşullarında belirtilen uygunluk kriterlerinin herhangi birinde bir değişiklik olması durumunda TÜBİTAK'ı bilgilendirmekten sorumludur.

31. BAŞVURU İÇİN GEREKLİ BELGELER:

Ürünleştirme Programı Başvurusu TÜBİTAK'a PRODİS üzerinden çevrimiçi gönderilir ve aşağıdakileri içerir:

- I. Ürünleştirme Programı Önerisi
- II. Ekonomik Fizibilite Raporu (Başvuru ekidir)
- III. İş birliği Sözleşmesi (Başvuru ekidir. TÜBİTAK tarafından belirlenen formata uygun hazırlanarak tüm ortaklar tarafından imzalanmalıdır, başvuru ekinde imzalı olması zorunlu değildir. Kabul edilen programlar için sözleşme aşamasında TÜBİTAK tarafından elektronik imzaya açılarak tüm ortaklar tarafından imzalanmalıdır. Program destek süresinde ihtiyaç duyulması halinde TÜBİTAK onayı ile güncellenebilir.)
- IV. Fikri Sınai Mülkiyet Hakları (FSMH) Sözleşmesi (Başvuru ekidir, tüm ortaklar tarafından imzalanmalıdır, başvuru ekinde imzalı olması zorunlu değildir. Kabul edilen programlar için sözleşme aşamasında TÜBİTAK tarafından elektronik imzaya açılarak tüm ortaklar tarafından imzalanmalıdır. Program destek süresinde ihtiyaç duyulması halinde TÜBİTAK onayı ile güncellenebilir.)

- V. Çevresel ve Sosyal Risk Yönetimi Beyan Formu (Başvuru ekidir)
- VI. Ürünleştirme Projesi Detay Dokümanı (Ürünleştirme Programı Önerisi B.1 İş Planı Bölümü'nde yüklenir)
- VII. Ürünleştirme Yol Haritası Yönetimi Projesi Formu (Ürünleştirme Programı Önerisi B.1 İş Planı Bölümü'nde yüklenir)
- VIII. Banka [Referans Mektubu](#)
- IX. Yürütücü ve Ortak Kuruluşların ortaklık yapısını gösterir belge (Ürünleştirme Programı Önerisi A.2 bölümünde alınır.)
- X. Spin-off olarak başvuru yapan kuruluşlar [Spin-off Şirket Değerlendirme Formu](#)'nu doldurarak sayem.basvuru@tubitak.gov.tr adresine gönderiniz. (Formu doldurmadan önce [Spin-off Şirket Bilgi Notu](#)'nu inceleyiniz.)
- XI. Ar-Ge harcamalarının yer aldığı Tam Tasdik Raporunun ilgili kısmı veya tam tasdik raporunun olmaması durumunda Ar-Ge harcamalarının yer aldığı Serbest Muhasebeci Mali Müşavir veya Yeminli Mali Müşavir onaylı onaylı [Ar-Ge Harcamaları Tespit Raporu](#) (PRODİS'te Ürünleştirme Programı A2. Bölümünde alınır)

Bilgi İçin:

Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı

TEYDEB Ön Kayıt Birimi
teydeb.onkayit@tubitak.gov.tr

TEYDEB SAYEM Program Sorumluları:
Doç. Dr. H. Peren KARAGİN
Tel: 0312-298 95 15

E-posta: sayem.basvuru@tubitak.gov.tr